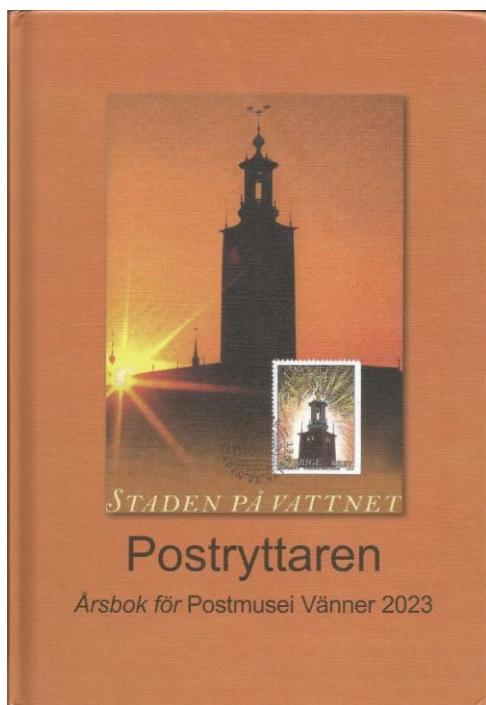

Postryttaren 2023

Henk P. Burgman

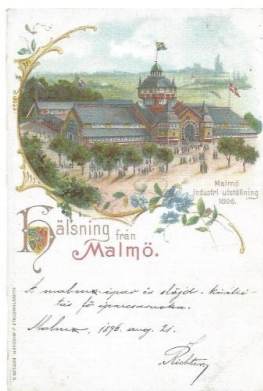
Zoals gebruikelijk heeft de vereniging van vrienden van het Zweedse postmuseum (Föreningen Postmusei Vänner) haar jaarlijkse cadeautje voor haar leden aan hen toegezonden. Naar het boek met de titel POSTRYTTAREN wordt door velen reikhalzend uitgezien. Dit is alweer de 73e keer dat het boek uitkomt. Ik ben in het gelukkige bezit van de hele reeks. Dat neemt (te) veel ruimte in beslag en ik zal dan ook in de nabije toekomst ook deze set in de bondsbibliotheek onderbrengen. Overigens was het eerste jaar dat het verscheen 1950, toen was het een dun boekje met aan elkaar gelijmde bladzijden. Het verschafte de vrienden van het postmuseum inzicht in het wel en wee van het voorgaande jaar, een lijst van namen van die vrienden en een financieel overzicht plus een zevental korte, maar interessante, artikeltjes.

In de loop van de tijd is het uitgegroeid tot een verlijmde uitgave met een harde kaft, sinds 1997 is het een echt boekwerk geworden met een harde kaft. Elk jaar is het een goed gebonden boek op kwaliteitspapier met méér dan interessante artikelen met vele kleurrijke illustraties.

Het had veel voeten in de aarde om ook dit jaar weer een exemplaar toegestuurd te kunnen krijgen. Maar zoals u weet, de aanhouder wint. Dit jaar bevat het boek, behalve, het voorwoord, een zestal diepgaande artikelen met onderwerpen zoals; het eerste artikel dat gaat over de oudste Zweedse posttarieven en wat die vertellen, niet alleen de tarieven maar ook over, postroutes, postkantoren en de werking van de post in de eerste 100 jaar. Een zéér uitgebreid en diepgaand artikel.

Dan een artikel over de problemen waar een land tegen aan loopt, als het zijn eerste postzegels uitgeeft, leuk, soms vermakelijk en leerzaam. Verder nog een artikel over de eerste Zweedse geïllustreerde briefkaarten en hun voorgangers, een brief van Kanton (China) naar Engeland vervoerd met een schip van de Zweedse Oost-Indische Compagnie, Het 100-jarige bestaan van het stadhuis van Stockholm en als laatste een artikel over de moderne Zweedse postzegelontwaardingen (stempels). Ter afsluiting vinden we een verkort jaaroverzicht van de vereniging en een overzicht van het reilen en zeilen, inclusief de financiële kant, van het Museum in 2022.

Bild 34. Malmö industriutställning 1896, vykort i Gruss Aus-utförande.

ett postalt 5-öres brevkort, med en stor bild på textsidan.

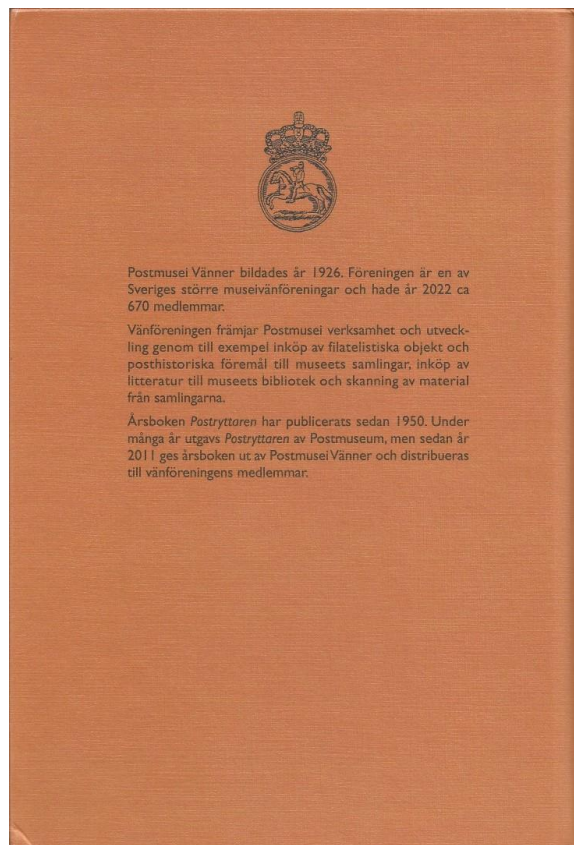
I samband med Malmö industriutställning 1896 utgavs vykort både i färg i Gruss Aus-stil och i ljustryck efter en fotografida (bild 34).

Vykortets genombrott i Sverige

På samma sätt som det hade varit vid världsutställningen i Paris 1889, där besökarna fick posta vykort från toppen av Eiffeltornet, erbjöds besökarna vid den stora *Allmänna konst- och industriutställningen* i Stockholm 1897 att skicka vykort ifrån kupolen på den stora utställningshallen, dit man kom med hissar, som var en nymodighet, i två av de fyra tornen (minareterna; bilderna 35a–b). De mest populära vykorterna var tecknade av Anna Palm, och jag har utförligt presente-

rat både hennes vykort och förekommande stämplat i *Posttryttaren* 2016. Jag har i den artikeln också med en bild av det 100.000:e kortet som sålts i kupolen. Utställningen pågick i över fyra månader och hade närmare 1,5 miljoner besökare, en ofattbar siffra med tanke på att den svenska befolkningen då uppgick till ca 5 miljoner.

Men, på utställningen fanns det också många andra vykort, utgivna av olika förlag, som kunde inhandlas, dels ytterligare ca 25 med motiv från utställningen, men troligen också sådana med generella Stockholmsbilder. Utställningen arrangerades bl.a. som ett led i hyllandet av konung Oscar II:s 25 år som regent, vilket särskilt firades den 18 september, då även ett speciellt postalt brevkort utgavs. Även vykort avbildande kungaparet fanns att köpa på utställningen.

Postmusei Vänner bildades år 1926. Föreningen är en av Sveriges större museivänföreningar och hade år 2022 ca 670 medlemmar.

Vänföreningen främjar Postmusei verksamhet och utveckling genom till exempel inköp av filatelistiska objekt och posthistoriska föremål till museets samlingar, inköp av litteratur till museets bibliotek och skanning av material från samlingarna.

Årsboken *Posttryttaren* har publicerats sedan 1950. Under många år utgavs *Posttryttaren* av Postmuseum, men sedan år 2011 ges årsboken ut av Postmusei Vänner och distribueras till vänföreningens medlemmar.

Ook bij deze club slaat, helaas de vergrijzing toe en daalt het aantal leden en worden er rode cijfers geschreven. Afijn het is zoals gewoonlijk weer een leerzaam geheel waarin ik een redelijk aantal uurtjes heb kunnen lezen.

Schrijver: Diversen

Taal: Zweeds

Bladzijden: 167

Illustraties: Kleur

Gebonden, 25 x 17 cm.

ISSN: 0586-6758

Uitgever: Medlemskap i Föreningen Postmusei Vänner

Prijs: Voor leden. Lidmaatschap is SEK 250,= excl. verzendkosten.

Informatie // Verkrijgbaar bij: het Zweedse postmuseum en via de voorzitter van de vereniging; J. Reiner

E-mail: advokat@jonasreiner.se

Website: www.postmuseivanner.se